

Posudek na bakalářskou práci Dany Černé *Neziskový sektor na místní úrovni: případ občanského sdružení ESET-HELP*

Autorka ve své bakalářské práci předkládá případovou studii občanského sdružení ESET-HELP, které působí na území dnešní Městské části Praha 11 v oblastech péče o osoby s dlouhodobým duševním onemocněním a péče o osoby drogově závislé. Takto zvolené téma výzkumu autorce umožňuje zaměřit se na specifika působení neziskových organizací servisního typu v prostředí konkrétní lokality.

Práce je členěna na úvod, obecnou část, oddíl věnovaný teoretickým východiskům případové studie a empirickou část obsahující vlastní případovou studii. Doplňující informace o zkoumaném občanském sdružení poskytuje velmi funkční příloha. Strukturace textu je přehledná a logická. Autorka pracuje s literaturou pečlivě (co však znamená položka Bergerová M, Dohnalová M. ad. v seznamu literatury na s. 59?).

Úvod práce přehledně stanoví hlavní cíle, kterých se autorka v textu snaží dosáhnout. Vedle zodpovězení otázek týkajících se charakteristik činnosti zkoumané organizace autorku také zajímají teoreticky podložené problémy společenské role tohoto občanského sdružení a (strukturálních) důvodů jeho vzniku.

Obecná část práce podává informaci o vývoji a stavu neziskového sektoru v České republice spolu s krátkým přehledem o typu poskytovatelů sociálních služeb. Autorka se zde opírá o dostupnou domácí literaturu, o níž má velmi dobrý přehled. Od jiných podobných přehledových částí bakalářských prací se liší zařazením kapitoly 2.2.1. o roli důvěry v občanské společnosti. Jakkoli je toto téma důležité, není jasně explicitně řečeno, jak se koncept důvěry může uplatnit ve výzkumu občanského sdružení ESET-HELP a v samotném empirickém zkoumání se s ním nepracuje.

Kapitola věnovaná teoretickým východiskům se stručně věnuje teoriím vzniku nestátních neziskových organizací, jak je shrnul Salamon a Anheier a v českém prostředí Pavol Frič, a pohledům na role organizací občanského sektoru ve společnosti podle Salamona.

Nejrozsáhlejší část (25 z celkem 58 stránek) textu tvoří případová studie občanského sdružení ESET-HELP. Autorka se opírá především o analýzu dokumentů, ať již pocházejících od organizace samé nebo odjinud, zejména od Městské části Praha 11. Jako doplněk ke zjištěním získaným analýzou dokumentů posloužily informace z několika provedených rozhovorů a dostupná literatura o předmětu autorčina zkoumání, již vzhledem k jeho omezení na jednu konkrétní neziskovou organizaci představuje pouze jedna dříve vzniklá studentská práce. Případová studie je provedena deskriptivně a jen částečně využívá potenciál kvalitativního výzkumu. Přesto se jí daří načrtnout faktograficky poměrně úplný obraz vzniku, vývoje, oblastí činnosti, organizace a financování občanského sdružení ESET-HELP. Autorka rovněž věnuje pozornost spolupráci občanského sdružení s Městkou částí Praha 11 a s jinými neziskovými organizacemi příbuznými územně i oblastí svého působení.

V závěru práce autorka aplikuje na sdružení ESET-HELP teoreticky motivované klasifikace, které vyložila v obecné a teoretické části. V případě vysvětlení vzniku občanského sdružení teoriemi vyloženými v oddíle Teoretická východiska by bylo možné požadovat podrobnější zdůvodnění, proč jsou nejvhodnější právě tři autorkou uvedené teorie, a ne některá jiná.

Omezení hodnocené práce nacházím ve dvou oblastech:

1. zpracování teoretických přístupů a jejich aplikace. Autorka se omezuje na reprodukci vybraných teoretických tvrzení, nesnaží se proniknout do zázemí prezentovaných teorií. S tím také souvisí, že autorka v empirické části neřídí analýzu podle hledisek připravených teoriemi, které předtím představila. Aby mohla přesvědčivěji zodpovědět otázku, podle jaké teorie vzniku nestátních neziskových organizací se nejlépe dá vysvětlit vznik občanského sdružení ESET-HELP, musela by systematicky vést analýzu dokumentů a dalších zdrojů dat týkajících se sdružení samého, ale také prostředí, ve kterém působí (Městská část), směrem k získání takových poznatků, informací a dat, jež jsou pro nalezení odpovědi nezbytné. Bylo by např. potřebné jasněji ukázat, v čem se ESET-HELP doplňuje s aktivitami státu nebo Městské části Praha 11, aby se mohlo potvrdit tvrzení, že se na sdružení dá aplikovat teorie vzájemné závislosti.

Teoretického rámce se týká i další poznámka. Pokud autorka sama empirickou část své práce řadí k tzv. instrumentálnímu typu případových studií ve Stakeově klasifikaci (podle J. Hendla, *Kvalitativní výzkum*, Praha: Portál 2005: 107), je možné se tázat, příkladem jakého obecnějšího jevu zkoumané občanské sdružení je, jakým externím teoretickým otázkám se autorka vlastně snaží porozumět a jaké obecnější závěry jí případová studie umožňuje učinit.

2. úroveň kvalitativní analýzy v případové studii. Autorka zařazuje svou práci mezi případové studie, tedy jeden z přístupů ke kvalitativnímu výzkumu, ale její analýza, včetně rozhovorů, je především sběrem relativně snadno dostupných informací, naopak velmi málo v ní jde o získávání skutečných kvalitativních dat a jejich interpretaci. Soustředění na sběr informací (o číselných ukazatelích, organizačním členění atd.) je však adekvátní vzhledem k vytčeným cílům.

Přes tyto námitky jsem přesvědčen o tom, že autorka bakalářskou práci zvládla velmi dobře. Její text nabízí velmi důkladný vhled do činnosti jedné konkrétní neziskové organizace. Je třeba ocenit i to, že se jedná o organizaci, jejíž přínos pro místní komunitu, které slouží, tj. Městskou část Praha 11, je zjevný a která navíc může být považována za příklad hodný následování v jiných lokálních komunitách.

Posuzovanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit 37 kreditními body.